

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Issues in the Language of Hebrew Liturgy - 25910

Last update 28-10-2019

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Hebrew Language

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Doron Ya'akov

Coordinator Email: dormirit@gmail.com

Coordinator Office Hours: by appointment.

Teaching Staff:

Dr. Doron Yaakov

Course/Module description:

In this course we will follow the history of the development of Jewish prayer, learn about the background of the differences between the ancient and new versions, and deal with some linguistic issues in liturgical Hebrew.

Course/Module aims:

The purpose of the course is to observe the gaps between the ancient versions and the developed versions used in our days, to distinguish between the new versions, and to analyze the language and style of the statutory prayers and blessings.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

- distinguish between old and new in the prayer text and its language
- be familiar with the major prayer books edited over the generations
- use the historical dictionary of the Academy of the Hebrew Language in the study of Jewish prayer and its language
- use online tools in studying Jewish prayers
- analyze the language of texts from the prayer books.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: The course will consist of lectures and text readings.

Course/Module Content:

- The development of the prayer books - the statutory prayers and the additions
- Biblical Hebrew and Rabbinic Hebrew in the prayer book
- The critics' movement and the corrections made by grammar experts in prayer books
- Linguistic analysis of some prayers and blessings.

Required Reading:

selected sections from:

עמודים נבחרים מתוך:

י"מ אלבוגן, התפילה בישראל בהתפתחותה ההיסטורית, תל-אביב תשמ"ח

א' ארליך, "התפילה בארץ-ישראל בתקופת המשנה והתלמוד", בתוך: ספרות חז"ל הארץ-ישראלית, מ' בר-אשר, לשוננו רנה, ירושלים תשע"ו
 נ' וידר, התגבשות נוסח התפילה במזרח ובמערב, ירושלים תשנ"ח
 א' חזן, 'לשון מקרא ולשון חכמים במטבע הקצר שבברכה', בתוך: ספר היובל לרב מרדכי ברויאר ב, ירושלים (תשנ"ב), עמ' 689-696
 ח"א כהן, "לשון המשנה מבעד לסידורי תפילה אשכנזיים ומדקדקיהם", לשוננו סח, (תשס"ו) 73-82
 ע' פליישר, תפילות הקבע בישראל בהתהוותן ובהתגבשותן, בעריכת ש' אליצור וט' בארי, ירושלים תשע"ב
 ח' רבין, "עיסוק בלשני בלשון התפילה", מחקרים באגדה, תרגומים ותפילות ישראל, ספר הזיכרון ליוסף היינימן (עורכים: ע' פליישר וי"י פטוחובסקי), ירושלים תשמ"א, עמ' קסג-קעא
 רפאל תורג'מן, הלשון העברית של התפילות: בסידורים הקדומים (עד הרמב"ם), עבודת דוקטור, אוניברסיטת בר-אילן תשנ"ד

Additional Reading Material:

מ' חלמיש, 'חי העולמים', בתוך: זכר דבר לעבדך, ירושלים תשס"ז, עמ' 409-421
 ח' ילון, פרקי לשון, ירושלים תשל"א
 ח"א כהן, "יתגדל ויתקדש" (עיון בצמיחתה של מסורת הגייה חדשה), מסורות ח (תשנ"ד), עמ' 59-69
 ח"א כהן, 'דקדוקי לשון התפילה ומסורות אשכנזיות בלשון חז"ל העולות מהם', לשוננו סב (תשנ"ט), עמ' 257-283
 מ' ליכטנשטיין, לתולדות הברכות לפני האכילה בספרות חז"ל, עבודת דוקטור, אוניברסיטת בר-אילן תשע"ז
 ע' פליישר, תפילה ומנהגי תפילה ארץ-ישראליים בתקופת הגניזה, ירושלים, תשמ"ח
 מ' קיסטר, "קווים לנוסחאות בתפילות הקבע לאור ברכות בספר השביעי של תקנות השליחים", תרביץ עז (תשס"ח), עמ' 205-238
 שלמה קלמן (סטפן) רייף, התפילה היהודית: מבט חדש על תולדות הליטורגיה היהודית, אור יהודה תש"ע
 י"מ תא-שמע, התפילה האשכנזית הקדומה, פרקים באופייה ובתולדותיה, ירושלים תשס"ג
 Reuven Kimelman, "Blessing Formulae and Divine Sovereignty in Rabbinic Liturgy", in Ruth Langer and Steven Fine, eds., Liturgy in the Life of the Synagogue: Studies in the History of Jewish Prayer (Winona Lake, IN: Eisenbrauns, 2005), pp. 1-39
 Stefan Reif, Jews, Bible and Prayer: Essays on Jewish Biblical Exegesis and Liturgical Notions, Berlin and Boston 2017

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %
 Presentation 0 %
 Participation in Tutorials 0 %
 Project work 100 %
 Assignments 0 %
 Reports 0 %
 Research project 0 %
 Quizzes 0 %
 Other 0 %

Additional information: